

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Az aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában, földszint.
Kéziratokat nem adunk vissza.

Telefon-szám: 151.

ELŐFIZETÉS: Helyben 1 évre 12 ft., 1/2 évre 8 ft., 1/4 évre 3 ft., 1 óra 1 ft. — Vidéken 1 évre 14 ft., 1/2 évre 7 ft., 1/4 évre 8 ft. 50 kr., 1 óra 1 ft. 20 kr.

HIRDETÉSEK: 6-hasábos petit sor egyszer 10 kr., minden következőnél 8 kr. Bélyegdíj külön 20 kr. Nyitlár sora 20 kr.

KIADÓ-HIVATAL:

ARADI NYOMDA RÉSZVÉNYTÁRSASÁG (az aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában.)

Telefon-szám: 151.

Bánffy és az ellenzék.

Arad, október 26.

Profétai jó tehetség nem, hanem csak higgadt és logikus belátás kellett ahhoz, hogy báró Bánffy Dezső miniszterelnök a zágrábi zászlósértés ügyében tegnap adott válasza várakozásunknak megfelelően és azt egyuttal kielégítse. A válasz semmi meglepő, semmi szenzációsat nem tartalmazott, mert azt a kormányelnök nem keresi, mert higgadt logika szerint a zágrábi zászlósértés megtorlásának eszközei és módja csak törvényesek lehetnek, amelyeket mindenki ismerhet. Az ellenzék is jól tudja, hogy a zágrábi botrány teteseivel mit lehet, és mit kell csinálni, s Bánffy Dezső tegnapi válasza kétségbevonhatatlanul dokumentálja, hogy a kormányt ez ügyben a legcsekélyebb kötelességmulasztás sem terheli, de hát ez mind nem elég a mi fakciózus ellenzéki pártjainknak, amelyek minden áron olyan valami elégtételt sürgetnek, amelyről maguk sem tudják megmondani, hogy az mi legyen s épp azért előrelátható volt, hogy a kormányelnök választát tudomásul nem veszik.*

Báró Bánffy Dezső válasza egyenes, őszinte, nyílt és határozott, nincs abban szépítés, de nincs is túlzás benne, s az ingadozás és engedékenység épp úgy hiányzik belőle, mint az okatlan sovinizmusból eredő túlságos szigor. A magyar és a horvát közvélemény egyaránt meg lehet elégedve e válasszal. Mi magyarok ebből a válaszból arról győződünk meg, hogy báró Bánffy Dezső semmi megalku-

vást nem tűr abban, hogy a magyar állam szuverenitása annak integráns részét képező társországokban megfelelő módon érvényre jusson, a horvát közvélemény pedig arról győződhetett meg, hogy báró Bánffy Dezső miniszterelnök hajthatatlan szigorúsága mellett megmondott és körültekintő politikus, aki a megsértett nemzeti önértet kedvéért sem tér el az igazságtól, amivel Bánffy egyuttal nagy szolgálatot tett a magyar közvéleménynek, amelyet az ellenzéki sajtó tendenciózusan félrevezetni igyekezett.

Az ellenzéki lapok oly túlzott híreket közöltek a zágrábi eseményekről, mintha csak egyetlen egy nemzeti színű zászló lett volna kitűzve a diadalkapun, semint ha a diákok zászlóvetése után most már a magyar zászló helyzete tarthatatlanná vált volna Horvátországban, ahol azt mindenki gyűlöli. Pedig a valóság az, amit Bánffy előterjesztett, hogy a király utja mentén minden horvát helységben, valamint Zágrábban az összes közös hatósági épületeken ki volt tűzve a magyar zászló anélkül, hogy azokat bárki bántotta volna. A gaz fickók is gyalázatos csínyüket nem nagy közönség jelenlétében, hanem lopva, sietve egy-két perc alatt hajtották végre és pedig nem is úgy, hogy valahonnan a magyar zászlót letépték volna, hanem a kabátjuk alatt hozott három színű kelmét égették el. — Mindazonáltal ezért a szimbolikus gaztettért az éretlen suhancok a büntetőtörvénykönyv §-ai értelmében meg fognak lakolni; ezért Bánffy miniszterelnök jótállást vállalt. A büntetés mindenesetre példás lesz és alkalmas

arra, hogy elrettentésül szolgáljon és a magyar zászló tekintélyét a gazcsinnyel szemben helyreállítsa. — Ennél azonban egyebet épp úgy nem lehet csinálni a zágrábi diákokkal, mint ahogy Lucaciával és Ratiuval, akik még súlyosabban vétkeztek a magyar állam ellen, sem lehetett egyebet tenni, mint törvény szerint elítélni és becsukni. Teljesen érthetetlen tehát, hogy az ellenzék micsoda elégtételt kíván a zágrábi zászlósértésért azon felül, hogy a tetteseket valósággal előleges királyi meghagyás folytán megbüntették. Elégtételről tulajdonképpen a jelen esetben nem is lehet szó, hanem csak megtorlásról. S hogy ez meg lesz, az iránt Bánffy válasza után nem lehet kétség, miért is azt a Ház 174 szavazattal 110 ellenében tudomásul is vette.

BELFÖLD.

A vallás szabad gyakorlatáról rendelkező törvényjavaslat még függőben levő szakaszaira vonatkozó főrendiházi izenetet hétfőn fogja tárgyalás alá venni a képviselőház közoktatásügyi bizottsága. A bizottság kétség kívül minden módosítás nélkül el fogja fogadni a kérdéses szakaszok főrendi szövegezését s ugyanily értelmű javaslatot fog a ház elé terjeszteni az igazságügyi bizottság is, amelyhez szintén utasítva van előzetes tárgyalásra a főrendi izenet.

A képviselőház pénzügyi bizottsága ma az országos ülést megelőzőleg ülést tart, amelyben hitelesíti a jövő évi állami költségvetés előirányzata tárgyában a ház elé terjesztendő

Az „Aradi Közlöny” tárczája.

Vallomás.

Akit kerestem, megtaláltam,
A végzet hozzá vezetett,
S vasból legyen, ki el akarja
Szakitni tőle engemet.

Ha a mindenség össze dől is,
S a fényes égbe rám szakad,
Én meghalok, de el szerelmem,
S nevem örökre fennmarad!

Hrabovszky Lajos.

Aradi dolgok.*

— Egy német uti jegyzetei után. —

Irta: Lengyel Sándor.

A figyelmes újságolvasó bizonyára emlékszik fog még arra, hogy az elmúlt hó közepén megjelent helyi újságok egy szóval sem említették azt, hogy a stuttgarteri egyetem természet- és erömtani gyűjteménytárának igazgatója három napon át városunk vendége volt. A tudós férfi a legelőkelőbb vendéglő-

* Az „Aradi hírlapírók és írók köre” házi estélyén felolvasta: Hrabovszky Lajos.

ben vett lakást és egyszerűen Müller Henrik magánzórnak írta magát a vendégkönyvbe. Nemsokára megérkezése után magához hívatta a szálloda tulajdonosát.

— Ki a legkomolyabb ember ebben a városban? kérdezte tőle tüzetesebb indoklás nélkül.

Erre a kérdésre Magyarország minden szabad királyi és rendezett tanácsú városban azt szokták felelni, hogy a — polgármester. A szálloda tulajdonosa ellenben jobbnak látta így válaszolni:

— Olyan itt nincsen.

A stuttgarteri egyetem természet- és erömtani gyűjteménytárának igazgatója ezen felvilágosítás után a legszűkebb családi körben megvacsorált és lefeküdt. Reggel azonban egyedül nekiindult a városnak és amire hazaérkezett úgy teli szívta magát a legváltozatosabb tapasztalatokkal, hogy nyomban meg lehetett volna itt minálunk akárminek tenni, még városgazdának is.

A kitűnő férfi engedett unszolásainak és beleegyezését adta ahhoz, hogy naplójegyzetei egy részét nyilvánosságra hozzam. Csupán azt kötötte ki, hogy ha ez a dolgozatom valamilyen képen a „hölgyeknek tetsző dolgozat” volna és el találám vele ütni a Kölossey-egylet száz forintos versenydíját, gondoljak — Stuttgartra is.

Ezzel átadom a szót Müller igazgató urnak.

Arad egyike a legnagyobb magyar városoknak. Direkt vasuti összeköttetése van az ország fővárosával és nagy komforttal berendezett viziközlekedése Zsigmondházával. A vizet a Maros szolgáltatja hozzá, az utazó közönséget nagyszámú a kis-szentmiklósi cs. és kir. tűzértség tisztelői.

Maga a város első tekintetre megnyerő. Nincsenek ugyan monumentális épületei, de van néhány, nagyon szép házhelye, a hová gyönyörű palotákat fognak építeni.

Középületei közül első sorban említendők a templomok. A minorita-atyák főteri temploma az ünnepnapok déli órájában kedvenc találkozási helye mindkét nembeli ifjúságnak; az evangélium szerint reformált hívek templomában sikertilt orgona-ünnepeket rendeznek, más felekezetbeli keresztények szíves közreműködése mellett; a lutheránus templom építési munkálatai már a második hangversenynek tartanak. Impozáns még a görög keletiek tőkölly-teri temploma és a rácstemplom is. E két keresztény vallásfelekezet között hitelvi különbség tulajdonképpen alig is van; jellemző vonásuk csupán az, hogy a görög keletiek rendszerint csak a templomuk előtt veszekednek, ellenben a rácok a templomban is, templom előtt is és a helybeli újságok nyilttereiben is. Az izraeliták az „Alföld” című napilap részvényeseinek kegyes adományából építettek pompás imaházat.

gyonvat így az első nyomában volt s alig hogy az első megállott, már is jelzőhöz ért. Amint az első vonat kísérő személyzete a fűtyött meghallotta, elindította a tehervonatot, de már későn, mert a második tehervonatot megállítani nem lehetett, sőt a távolság csekélységénél fogva lassítani is csak kis mértékben lehetett. A tehervonat ilykép aztán egész erővel beléütközött az előtte lassan mozgó vonatba, a nagy erőnél fogva szinte felmászott az előtte levő kocsiakra, melyek közül vagy hármát tönkretett, maga a mozdony pedig kisiklott. Az utolsó bordókkal telt kocsin Rapavi József kalauz ült, ki az összeütközésre üléséről a bordók közé s onnan az összetört kocsi romjai közé bukott. Az említett kalauz súlyos sérüléseket szenvedett s az összeütközés pillanatában eszméletét elvesztve, félholtan vitték az állomásra. Onnan a ma reggeli gyorsvonat hozta Aradra s jelenleg a közkorházban ápolják. Hogy történt e még sérülés vagy törött-e még össze kocsi eddig nem tudjuk, a hivatalos szemle megejtése után közölhetünk csak e tekintetben biztosat.

— **A mácsai falka vadásztársaság** a jövő heti meetinget a következőképen állította össze: okt. 28. hétfő 9o-dik óráig. Okt. 29. Kedd Vársárhelyi csárda. Okt. 30. Szerda Hármashatár. Okt. 31. Csütörtök Kurticsi erdő. Nov. 1—2—3 szünet.

— **Koronás új bélyegek.** A pénzügyminiszterium az új pénzhez új okmánybélyegeket készített, még pedig korona-alapon. Az új bélyegek sokkal tetszetősebb külsővel bírnak, mint a régi okmánybélyegek. Hasonlitanak valamit az osztrák bélyegekhez, melyeknek még az a jó tulajdonságuk is meg van, hogy az átírandó részen, nagyobb hely van, mint a régiéknél. Az új bélyegeket már napok óta szállítják be a budapesti államnyomdából a pénzügyminiszteriumba és pedig 10, 20 és 40 koronásokat. Az új bélyegeket majd csak akkor hozzák forgalomba, ha a régiéket már elfogytak.

— **Az aradi ág. hitv. ev. egyházban** ma délután 10 órakor a reformáció emléktünnepe fog megtartatni, a melyen Frint Lajoslelkész tartja az emlékbeszédet ezen tétel felett: „Erdős vár nekünk az Isten!”

— **Arad vízvezetése.** A vízvezetési munkálatok az idő mostoha volta miatt sem szünelnek. Tegnap délután a vízvezetési szakértő tartotta ülését a városházán, melyen

az eddigi munkálatok díjait utalványozták a vállalkozóknak.

— **Aradváros közegészségügyi bizottsága** f. hó 28-án délután 5 órakor ülést tart a városházán. Az ülésen Pollák Gyula dr. fog előkölni.

— **Szőlőmetszési tanfolyamok.** A ménesi magyar királyi vinczellériskola igazgatósága az általa e hó 29-én Pankotán rendezendő szőlőmetszési tanfolyamot az ottani uradalmi szőlőben, e hó 31-én Magyarárdon rendezendő tanfolyamot pedig Kaufmann Ignác szőlőjében tartja meg.

— **Táncztanítás.** Ösv. Somogyi Józsefné táncztanítónő tudatja a t. szülőkkel, hogy ez évben is, mint rendszeresen, megkezdi táncztanítását a Krispin teremben; a beiratás idejét közelebb tudatni fogja.

— **Inség a telepések között.** Temesvárról telegrafálják nekünk, hogy Gyurky Ábrahám gróf titkos tanácsos gyarmathai-medresi uradalmain s telepések közt borzasztó inség és ennek következtében járványos betegség ütött ki. A kormány értesült a telepések nyomorúságáról és Hajós közegészségügyi felügyelőt küldte le a helyszínére, a ki Breuer megyei főorvossal és Petkó szolgabíróval meg is jelent a telepések között, hol mintegy ezer magyar telepeket leírhatatlan nyomorban, kocsiszínekben talált háromszázával nemi különbség nélkül összezsúfolva. Az éhezők telepések malariában szenvednek s eledelük vagy tők, vagy legjobb esetben rostaalja. Az inségek a kormánybiztos kérdésére azt mondták, hogy ügynökök parcellázott birtokokra csalták oda őket de olyan szerződést erőszakoltak ki tőlük, melynek alapján állítólagos tartozásaik fejében keservesen megmunkált első termésüket rögtön elcicálták s most hajlék és betevő falat nélkül maradtak. A szerencsétlenek nevében Fáy dr. ügyvéd a törvényszékhez fordult, hogy a lefoglalt gabonából élelemre és vetőmagra valót adjanak ki a telepéseknek. Az éhezők állapota borzalmat keltő.

— **Magyar utónevek anyakönyvekben.** A belügyminiszter Salacz Gyula kir. tanácsos polgármesterhez rendeletet küldött, melyben kijelenti, hogy az anyakönyvekben melyeket magyarul vezetnek, az utóneveket is az államnyelvén kell bejegyezni. A személyazonosság iránt, hogy kételyek ne támadjanak, a miniszter megengedi, a magyarul bejegyzett utónév után zárójelben az illető vidéken divó nemze-

tiségi nyelven való bejegyzését az utónévnek. Hogy ezen nemzetiségi utónevek magyarul az országban mindenütt egyformán jegyeztesse-nek be az anyakönyvbe, a miniszter az összes anyakönyvi hatóságoknak megküldötte a magyar tudományos akadémia által 1893-ban megállapított jegyzéket.

— **A szegény tanulók konyhája részére** Haa Alajosné urnó 100 üveg paradicsomot, Winter Adolfné urnó 25 fej káposztát és Ronai Ernő ur (Torontalm.) 4 zsák burgonyát voltak szívesek adni. Midőn a fent említett nemes szívu adakozóknak hálás köszönetet mondok, tisztelettel kérem Arad város és Arad megye n. é. közönségét, lenne szíves bármely adománya által a szegény árvagyermek nyomorát enyhíteni. Az adományokat kérem Kovács Vincze, egyesületi titkárhoz (polgári fiúiskola) elküldeni. Hauser Károlyné, egyes. elnök.

— **Az al Nesselrove gróf ügye.** Megemlékeztünk a gróf Nesselrove név alatt a Waldeck grófok kastélyában időző egykori tanító Tomba ügyéről, a kit a darmstadti törvényszék csak nemrégiben ítélte fogságra. Az álgrof elítélésé után csakhamar Waldeck grófnő is az esküdtszék elé került és a grófnőt is elítélték. A börtönbüntetés elől a grófnő megmenekült, de a kiállott igazalmak annyira hatottak leiki állapotára, hogy néhány órával azután, hogy büntetését megkezdte, szívizélezésben meghalt. A szánalomraméltó nő tragédiája nagy részvétet keltett a berlini arisztokráta körökben is. Mindenki megsiratta a szép grófnőt, a ki teljesen leánya befolyása alatt állott. Az álgrof csodálatos módon annyira megkedveltette magát az enya és a leány kegyeibe, hogy valóságos demoni hatalmat gyakorolt felettük. A grófnő, a ki második neje volt tíz évvel ezelőtt elhalt Waldeck Frigyes grófnak, a wezenbeckhi protestáns lelkész leánya volt. A házasságból csak egy leánygyermek származott Erika, ő melléje vették tanítónak még a kürnbauchi kastélyban létök alatt Tombát. A szélhámos annyira megbűvölte az alig tizenhat éves fiatal leányt, hogy a leány Tomba elítélésé után szakított anyjával és kijelentette, hogy műhelyt Tomba kiszabadul fogságából, hozzája fog költözni. A leánya utáni epedésben megszakadt a szegény anyjának a szíve.

— **Az angol királynéről.** Osmeretes az a kegyelet, a melylyel Viktoria angol királyné régi hű szolgálóinak emléke iránt viselkedik. A Crathie-temetőben Balmaral mellett emlékkövet állítottatott fel Mr. Clark Francois nevű komorayikjának, a ki nemrég hunyt el. Az emlékköve a következő, sajátkezűleg írt sorokat vésette be: „Hálás emlékezet jelül Clark Francoisnak, a ki 25 esztendeig hű szolgálója volt Viktoria királynénak. E követ a királyné állítottatta. Jó, becsületes és egyszerű ember volt. Nem félt a haláltól és készen volt isten elé lépni.”

— **Katonai atrocitás.** Minden intézkedés hiábavalóan bizonyul arra nevezve, hogy a közös hadseregben lábrakapott brutalitások megszüntjenek. A legutóbb előfordult botrányos és felháborító esetet Vichedil bécsi képviselő tegnap az osztrák képviselőházban interpelláció tárgyává tette. Az interpellációban kifejtette, hogy Köhler Gyula főhadnagy Chvalkovicz Olmütz melletti helységben a legénységgel embertelen módon bánik. Augustus 27-én egy legényt, ki csak nemrég került ki a kórházból, büntetésből az istálló gerendájára akasztatta fel és pedig oly módon, hogy a legény a büntetés következtében több óra hosszáig eszméletét elvesztette. Csak késő éjjel hívtak orvost, a ki csak nagy fáradsággal tudta a szerencsétlen embert életre hozni. A brutális büntetés óriási felháborodást keltett a környéken.

— **Monte-Carló áldozatai.** A monakói roulette asztal ismét áldozatot követelt magának. Ezuttal két nő kereste fel a halált a monte-carlói idyllikus szép tündérvárosban. Egy belga grófnő érkezett a múlt héten Monte-Carlóba tizenhét éves szép leányával. A grófnő szenvedélyesen játszott a rouletten, de szerencse nem mosolygott rá egy pillanatig sem. Tegnap az utolsó száz louisdorral próbált szerencsét, az utolsó pénz sem hozta meg a keresett szerencsét és a grófné szegényen hagyta el a fényes játéktermeteket, a hol néhány nap alatt majdnem félmillió frankot vesztett el. Haza ment a szállodába leányáért és a ragyogó parkban, a mely a monte-carlói játékbankot körülveszi, leányával együtt megmérgezte magát.

— Jól vagyok kedvesem. Ne fáradj, ha Odön mellettem van.

Mikor kimentek fölsőhajtott, s kedvezőtlen választól félve, kérdezte:

— Meddig maradhatok ma melletted?

A férj kivette óráját.

— Egy óra mulva az angol főkonzullal lesz értekezésem.

— Ugy ma együtt vacsorálhatunk ugy-e, Odönkém?

A beteg fölélénkült.

— Velem fogsz enni ugy, a mint én a k a r o m és szót fogadsz nekem.

Az asszony berendelte a vacsorát.

— Mindent hozzatok be egyszerre, astán ne sávarjatok, míg nem cseppetek.

Mikor föl volt terítve és az asztalt az igya mellé húzták, kettő vágott minden falatott és ő etette a férjét.

— Te gyerek te edes! nevetett a férje.

Az asszony is kacagott astán ő maga nem vett többé, mindent az urának adott.

— Ugy érzem, mondta felesyenesedve, úncs semmi bajom.

A férj később megcsókolta és menni kezdült.

— Hová, Odön?

— Vacsoráim kedvesem, és aztán az emhett találkára.

Az asszonyka elfordult.

— Hát pá Odön! vigyázz magadra sz ólt csendesen.

— Olyan szomorúan nézett még egyszer reá.

Szerette volna kezét megfogni, hogy ott tartsa, hogy el ne menjen tőle, de megint hallgatott. Hátha megbántaná gyerekes kívánságaival?

Alig zárult be az ajtó mögötte, keserves sokogásban tört ki. Hiszen a saját ételét adta neki és mégis a másé után áhitozik. Oh, hát miért nem fogad el tőle valami csekély áldozatot? Ugy szeretné fölálodozni magát érte, meghalni miatta...

Itt megállott. Valami világosság, fény ömlött lelkébe, valami kimondhatatlan, sosem érzett gyönyör lepte el szívet.

— Igen, igen, mondta mosolyogva, csak akkor szeretem igazán, ha meg tudok halni érte... Mert csak akkor való, igaz a szerelem, ha önzetlen teljesen.

Egy óra mulva szépen, csendesen fektűt ott a vézna kis asszonyka, arcán szelid, önfeláldozó mosolylyal...

Mikor a férj a gyász év letelével újra völgenye volt egy más leánynak ezt jegyezte meg a feleségéről:

— Nem szerettem soha igazán, olyan eszelős gyerek volt.

Aztán nevettek mind a ketten.

Az elhunyt asszonyka, ha hallotta volna, bizonyosan könnyes szemmel, szeliden mosolyog rajtuk.

— Mackay Vilmos halála. A hírneves amerikai milliommónak: Mackay-nak legöregebb fia Vilmos, aki az öcsével Mackay Carence-el már huzamosabb idő óta Párisban lakott — mint egy Párisból érkezett távirat jelenti — oly szerencsétlenül bukott le lováról, hogy azonnal meghalt. A szerencsétlenül járt ember még csak 25 éves volt. Mult héten két barátjával a birtokára utazott vadászni. A lovaglás közben a ló megbokrosodott, levette lovasát, aki egy fa törzének esett. A két barát megrémülve akart segítségére sietni, de későn volt. Mackay Vilmos oly súlyosan sérült meg, hogy mire az orvos megérkezett, halva volt. A gyászírt azonnal megtáviratozták a boldogtalan fiatal ember családjának. A holttestet tegnap vitték Párisba. A párisi társaságban az eset nagy részvétet kelt.

— A bécsi egyetemi botránnyokhoz. A bécsi egyetem kapui előtt tegnap lejátszódott jelenetek nem lepték meg az egyetemhez tartozó köröket, a kik már hosszabb idő óta tudták, hogy a „Norika” és az „Ausztia” egyesültekkel a többi egyetemi egyesületek mind a legelkeseredettebb harosban állanak. A két katolikus egyelet alapszabályai ugyanis határozottan megtiltják a párbajt, mindamelllett a tagok hordják az egyenes kardot. A többi „verekedő” egyesületek ebben a tényben a régi diákhatományok és erkölcsök kigunyolását látják és ezért mindenalkalmat felhasználnak arra, hogy a két egyesület tagjainak mindenképen alkalmatlanságokat szerezzenek. A tegnapi beiktatási ünnepély előtt a többi egyesületek vezérei elhatározták, hogy a két nem „verekedő” egyesület tagjait kényeztetni fogják, kardjaikat letenni, vagy ha erre nem lesznek hajlandók, akkor erőszakkal megakadályozzák az egyetemre való bejuthatást. Az egyetem prorektora tudomást szerezvén az ifjuság határozatáról, iparkodott a vezetőket lebeszélni a tüntetésről. Az ifjuságuk a rektori hivatalhoz beidéztet vezetői, minden kötelező igéret nélkül, egyszerűen tudomásul vették a prorektor kérését. Az ifjuság ezután állást foglalt a kapuknál és nemsokára megkezdődtek a tüntetések, a melyekkel végre sikerült elérniük, hogy a két verekedő két egyesület vezérei hűvellel együtt kénytelenek voltak elmenekülni az egyetem elől. A tüntetéseknek nagyon természetesen folytatása is lesz az egyetemi fegyelmi választmány előtt. A „Norika” és az „Ausztia” tagjai kérvényt szándékoznak benyújtani a rektorhoz, a melyben orvoslást kérnek a rajtuk esett sérelemért. Az egyetem előtt lefolyt jeleneteket ma szóvá tette a bécsi parlamentben dr. Ebenhoh képviselő, a ki a maga és elvtársai nevében interpellációt intézett a közoktatási miniszterhez a tárgyban. Az interpelláló azzal a kérdéssel fordult a miniszterhez, mit szándékozik tenni arra nézve, hogy a katolikus jellegű egyesületek tagjai, a más egyesületekhez tartozó kollegáik részéről bántalmazásoknak ne legyenek kitéve? A miniszter még nem válaszolt Ebenhoh kérdésére. Az egyetemen a nyugalom teljesen helyreállott.

A bécsi egyetem fekete tábláján ma a rektori hivatal a következő hivatalos értesítést függesztette ki:

„Az „Ausztia” és a „Norika” diákgyesület képviselőit tegnap a rektori beiktatási ünnepélyen való részvételben az egyetem kapuinál erőszakkal megakadályozták. A diákság egyrészt ezen eljárása felett rosszaságot tejezem ki és indítatva érzem magamat, hogy a megrovandó cselekmény elkövetői ellen az egyetem fegyelmi szabályait alkalmazásba vegyem.

Menger A.,
az egyetem rektora.

Egyben pedig eltiltja a rektor a minden szombatban tartatni szokott úgynevezett „bummet”, a melyen az egyes diákgyesületek vezérei teljes díszgyenruhájukban az egyetem folyosóin körmeneteket tartanak.

— Nyilvános köszönet. Az aradi magyarvárosi polgárjótékonyezői asztaltársaság részéről Husz István és Kris Armin urak a városi segélyekházában elhelyezett egynek közt 15 frt, azaz tizenöt forintot osztottak ki, fogadják a ték társaság ezen nagyvölku adományért helyben is a segélyt ápolnak hálás köszönetét.

— Midőn a nagyközönség szíves figyelmét Unghváry László hírneves 121 holdas cségyédi gyümölcsfaiskolájának mai számunkban is megjelent hirdetésére felhívjuk; egyuttal jelezzük azt is, hogy biztos tudomásunk szerint

Unghváry László-féle gyümölcsfaiskola telep egyike a legmegbízhatóbb gyümölcsfaiskolák beszerzési helynek, honnét híteles fajú, szép növényű, rendkívül gazdaság gyökérszerű életörös csemetét és vadoncsot, kitűnően csomagolva igen nagy mennyiségben a legolcsóbb áron kaphatni. Igen nagy előnye a faiskolának az is, hogy homokos talajon létesült, már pedig általánosan tudva van, hogy a homok talajból kikerülő csemete mindig jobban fogamzik, mint a nehéz, iszapos vagy agyagföldben nevelt. Nagy előnye ezen iskolának továbbá még az is, hogy fajainak legnagyobb részét a leghitalosabb forrásból: Bereczki Mátétól szerezte be. Unghváry László kimerítő nagy árjegyséket kívánalomra bárkinek is készséggel megküldi.

—x— Figyelmeztetjük a n. a. közönséget, hogy ma vett értesülésünk alapján olcsón és jól, mindennemű az ássi és téli évadra szükséges női divatkeleméket, színes barcheteket berlini és posztókezdőket alsó ruházatokat stb. csak Issákovits Issónál Forray utcában lehet beszerezni.

EGYLETEK, TÁRSULATOK.

(*) Az aradi korosolyázó-egylet 1896. évi október hó 27-én d. e. fél 11 órakor a kaszinó-egylet helyiségében (Vass-szálloda) rendez évi közgyűlést tart, melyre a t. oz. korosolyázó egyleti tagok megjelenni kéretnek. Aradon, 1896. évi október hó 28-án. Az igazgatóság.

(*) Az aradi „Concordia” betegs. és temetkezési egylet saját helyiségében (Szt.-Pál-utca 7.) 1896. évi október hó 27-én d. n. 8 órakor rendez választmányi ülést tart, a melyre az igen t. választmányi tag urakat eszton istisztalettel meghívja az elnökség. Táragsorozat: Elnöki és pénztári jelentés. Ez alkalmattal új tagok is felvétetnek.

SZÍNHÁZ, IRODALOM, MŰVESZET.

A színház műsora:

Vasárnap (október 27.) Délután fél helyárrakkal: A szidó honvéd, népszínmű. Este: A Pataki lányok népszínmű, itt először.

Hétfő (október 28.) A parasztszecsület, opera; A végrehajtó, vígjáték; Téliapó, színmű.

Kedd (október 29.) Ideges nők, színmű. Szerda (október 30.) A kis alamuszi, operetta. Csütörtök (október 31.) A böregér, vígjáték. Péntek (november 1.) Délután fél helyárrakkal: A molnár és gyermeke, népdrama. Este: Deborah, dráma.

Szombat (november 2.) Hunyady László, opera. Vasárnap (november 3.) Délután fél helyárrakkal: Vasárnap délután, bohózat. Este: A főleány, népszínmű.

* Suhancz. Konti József operettje került tegnap előadásra, melyre elég számmal gyűltek a színházba. Különösen két női szereplővel kell foglalkoznunk: Pálffy Ninával és Gergely Gizával, kik Aradon először játszották Suhancz-beli szerepeiket. Pálffy Ninának elég sikerült volt a tegnapi estjeje. Úgy látszik az ő temperamentumához legjobban a sikos szerepek illenek. Gergely Giza még gyenge a Suhancz Elizére. — Nyerséget, féltérséget láttunk énekén, mely igen sokat levon az ő bájos partitúrájának szépségéből. A többiek igyekeztek megfelelni tőlük telhetőleg és szerepeik jóvoltából, amely igyekezettik nem is maradt eredménytelen.

* Színházi hírek. Hétfőn Mascagni világot járt operáját „A parasztszecsület”-et ismétlik meg a színházban. Ugyanez estén kerül újra színre Szalóky Elez bájos aprósága „Téliapó” mely minapi első előadása alkalmával rendkívül rokonszenves fogadtatásra talált. Harmadik darabja ez estének Abrányi Emil „Végrehajtó”-ja lesz. — Kedden Bissón kacagató bohózata „Az ideges nők” kerül színre, mely itt már rég adatott. A több szerepeket Angyal, Rónaszékini, Bácsné, Hunyady, Tompa, Rónaszéki, Balassa és Szendrei fogják játszani.

TÁVIRATOK.

Képviselőház.

Budapest, október 26. (Saj. tud. táv.) A képviselőház mai ülésén a napirend előtt felszólalt

Kun Miklós, s konstatálni óhajtja, hogy

ő csütörtökön nem mondta azt, hogy főispán hazudott, hanem azt, hogy a főispáni jelentés hazudott. Időközben arról értesült, hogy ez is alaptalan, s azért e közbeszólását is nem mondottnak kéri tekinteni.

A Ház ezután letárgyalt több vasuti jelentést, melyek helyi érdekű vasutak építéséről szólnak.

Bánffy báró miniszterelnök válaszolt Ugron Gábornak a külügyminiszter kinevezésének szabálytalanságáról szóló interpellációjára. Elmondja, hogy a külügyminiszter, mint az uralkodóház minisztere, minő funkciókat végez, amely funkciók nem közjogiak, hanem magántermészetűek. A trónöröklésnél ugyan van közjogi funkció is, de itt a magyar kormány befolyása biztosítva van. Hogy pedig az uralkodóház a saját családi ügyeinek intézésével miért ép a külügyminisztert bizza meg, ez azért van, mert legtöbb ilyen ügy diplomaciai ügyekkel áll összekötésben.

A Ház a választ tudomásul vette. (Ugron nem volt jelen.)

Végül Dániel és Erdély miniszterek válaszoltak néhány interpellációra; Visontai interpellált a sütőmunkások egyeletének feloszlata, Hock János pedig a hódmezővásárhelyi bizottsági tagválasztásnál előfordult törvénytelenség tárgyában.

Uj bárók.

Budapest, október 26. (Saj. tud. táv.) U felsége, amint értesülünk, Harkányi Frigyes országgyűlési képviselő és öcsésének Harkányi Károly nagybírtokosnak a bárói méltóságot adományozta az örökös főrendiházi tagsági joggal. Az erre vonatkozó legfelsőbb kézirat a hivatalos lap holnapi számában fog megjelenni.

Az „Emke” és Jókai.

Budapest, október 26. (Saj. tud. táv.) Az „Emke” választmánya, illetőleg annak nevében Bethlen Gábor, gróf elnök, és Sándor József alelnök-főtítkár szépt köszönő levelet intézett Jókai Mórhoz, elismerésül annak a nagyjelentőségű eszhorderejű működésnek, melyet Jókaiük brüsszeli békekongresszuson kifejtett.

Budapest, október 26. (Saj. tud. táv.) Jókai hálásan fogadja az Emke levelet és lelkesen felel az Emkének, brüsszeli érdemeit megosztva Apponyival és Pázmányval. Kifejti a magyarság teljes nagyvölku engedékenységét a nemzetiségek kulturális törekvései, és erős, harczrakész ellentállását azoknak állambomlasztó törekvései iránt.

Összeütközött vonatok.

Budapest, október 26. (Saj. tud. táv.) A rutkai gyorsvonat — helytelen váltoállítás folytán — Pribócson nekiment egy tehervonatnak. Emberek nem sérültek meg, de több kocsit összetört.

Czafolat.

Budapest, október 26. (Saj. tud. táv.) A pártonkivüliek teloszlásának hírért megczafolják.

A zágrábi botránnyokhoz.

Zágráb, október 26. (Saj. tud. táv.) A horvát diákok megfenyítése czéljából azal az eszmével foglalkoznak az illetékes

körök, hogy a zágrábi egyetemet Eszék-re helyezték át.

Tűz a bányában.

Weissenfels, okt. 26. (Saj. tud. táv.) A „Mária”-tárnában tegnap kazán robbanás folytán tűz támadt, mely a munkások között nagyobb szerencsétlenséget idézett elő.

Örmények meszárlása.

London, október 26. (Saját tud. táv.) Trapezuntban 600 örményt megöltek, s házaikat felgyújtották. A magyar konzul 200 asszonyt és gyermeket megmentett és a konzulatusban elhelyezett. Angora mellett egy örmény községet a törökök teljesen kiirtottak. Skutariában a mohamedánok és a katolikusok között véres összeütközés volt. Mindkét részről sokan meghaltak és megsebesültek.

Leégett város.

Varsó, okt. 26. (Saj. tud. távirata.) Lasokán városában ötödik ház leégett, öt ember eltűnt, valószínűleg megégett.

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti áru és értéktőzsde.

- Gyenes és Balog összeg jelentése. -

Budapest, október 26.

gabonáriszlet: Buzát ma gyengén kínáltak, a vételek gyengébb volt a csirányzat ellanyhult. Alig pár ezer mm. kelt el 5 krral olcsóbb áron.

Határidő üzlet: Amerikából ma valamivel szilárdabb árfolyamokat jelentettek s nálunk dacára ennek lanyhán indult az üzlet buszában és tengeniiben s tekintettel a folytonos esőre, zárlatig még jobban ellanyhultak.

Zárul 12 órakor:

Table with 2 columns: Item name and price range. Items include Osi buza, Buza május-juniusra, Tavasszi rozs, Osi rozs, Tengeri május-juniusra, Tengeri július-augusztusra, Tavasszi zab, Osi zab, Repoze.

Külföld: New-York: busára 1/8, tengerire 1/8-1/2 magasabb. Chicago: busára 1/4 - alacsony, tengerire 1/8-3/16 magasabb. Páris, London és Liverpool szilárd.

Értéktőzsde: Szilárd árfolyamokon indult az üzlet, s későbbi gyenge üzletmenetre osztr. hitel részvény 1 irrtal olcsóbban zárul, a többi papirok változatlanok.

Zárul 12 órakor:

Table with 2 columns: Item name and price. Items include Osztrák hitelrészvény, Magyar hitelrészvény, Osztrák államvasut, Rima-Murányi, Lombard.

= Budapesti kőbányafőosztálykereskedelmi esarnok. 1895. évi október hó 26-án. Hízott sertés árak: I. Magyar elsőrendű: 1. Öreg nehéz (párunkint 400 kilgron felüli súlyban) — krig. Öreg közép (náronkint 300—400 kilogram súlyban) — krig. Fiatal nehéz (párunkint 320 kilgron felüli súlyban) 54.—55. krig. Fiatal közép (párunkint 251—320 kilgr. súlyban) 54.—55. krig. Fiatal könnyű (párunkint 250 kilgr. verjedő súlyban) 54.—55. krig. II. Magyar második: Nehéz (párunkint 280 kilgron felüli súlyban) — krig. — Közép (párunkint 220—280 kilgr. súlyban) — krig. — Könnyű (párunkint 220 kilgr. verjedő súlyban) — krig. — Sertésleves szám 1895. okt. hó 26-án volt készlet 4170 darab. 1895. október hó 24-én felhajtott: — darab. 1895. október 24-én elszállított 871 db. 1895. október 25-én maradt készletben 8299 darab. A hízotsertés üzletirányzata: Változatlan.

Szeszüzlet.

- Október 26. -

Ezen osikknek ára és üzletviszonyai a mult héten változatlanok maradtak.

Mai jegyzéseink: Készáru nagyban nyers szesz 51 forint 50 krajczár, kicsinyben 52 forint — krajczár hordó nélkül, per 100 liter % beleértve 35 frt fogyasztási adót.

Budapesti gabnütőzsde.

- Az „Aradi Közlöny” távirati tudósítása. -

Budapest, október 26. d. n. 8 óra.

Table with 2 columns: Item name and price range. Items include Buza bányási új, Buza tiszavidéki, Buza pestvidéki, Buza fejszemesgyei, Buza bácskai, Rozs új, elsőrendű, Rozs új, másodrendű, Arpa takarmány, Arpa égetni való, Arpa sörfőzdel, Zab, Tengeri bányási, Tengeri másnemű, Káposzta-repoze bányási, Köles, Buza márczius-április, Buza szeptember-október, Buza május-június, Rozs szeptember-október, Tengeri május-június, Tengeri július-augusztus, Tengeri októberre, Zab márczius-április, Zab szeptember-október, Káposzta-repoze augusztus-szeptember 1894.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsden.

Budapest, 1895. október 26.

Table with 2 columns: Item name and price. Items include Magyar aranyjárdék 4%, Magyar koronajárdék 4%, Magyar arany 4 1/2%, Magyar ezüst 4 1/2%, Magyar keleti vasut 1876., Magyar földtehermentesítési kötvény, Magyar italmegváltási kötvény, Horvát-szlavon földtehermentesítési kötvény, Magyar nyeresémszerejegy kölcsön, Tiszaszabályozási és szegedi kölcsön, Osztrák papírajárdék, Osztrák járdék ezüst, Osztrák járdék arany, Koronajárdék, 1860-iki államsorsjegyek.

VIZJELZÉS.

1895. évi október hó 26-án reggel 7 órakor észlelt víz-állások, időjárás és hőfokok a marosi és tiszai vízmezőzön.

Table with 5 columns: Station name, Height, Time of day, Water level, and Notes. Stations include Branyoska, Gyulafehérvár, Arad, Makó, Szeged.

▲ + jel a 0 feletti hőmérsék és vízállásokat jelet. ▲ - jel a 0 alatti hőmérsék és vízállásokat jelet. Arad, 1895. október 26.

A m. kir. felügyelői hivatal.

Aradvárosi

színház.

Evadberlet 30. szám.

Havibérlet 30. szám.

Vasárnap, 1895. október 27-én

22 D. n. 8 1/2 órakor, félórakkal:

A zsidó honvéd.

Eredeti népszimű 3 felvonásban. Irta: Lukácsy Sándor. Zenéjét szerző: Káldy Gyula.

Kezdeté 3 1/2 órakor.

Esté bérletfolyamban:

A pataki leányok.

Eredeti népszimű 3 felvonásban. Irta és zenéjét szerző: Dankó Pista.

Kezdeté 7 órakor.

KIS LOTTO.

Budapesti:

86, 89, 59, 7, 70.

Felölös szerkesztő: Vass Géza.

Divat-áruház!

Probst Károly és Társai

Aradon, Atzél Péter-utca 3. sz.

- ALAPITTATOTT 1793-ban. -

Nagy szállítmány

téli

divatos felöltőkben,

és kitünő

jaquette-ekben,

valódi astrachan, persianer,

caracul és sealsking

gallérokban,

meglepő szép kivitelben

legolcsóbb áron kaphatók.

mely tisztelettel:

Probst Károly és Társai

1004 Aradon.

Özv. Fischer Antónia

saját szabásu

fűző és ruhakészítési terme.

Van szerencsém a n. é. hölgyközönség szives tudomására hozni, hogy az Andrássy-ter 20. szám alatt (Arens-épület) fennálló

fűző és női ruhakészítési termemet

a mai igényekhez megfelelően az őszi időnyre nagyobb munkaerővel kibővítettem.

Fűzők készítését a legújabb szabás után, mérték szerint, saját műhelyemben készítették el, ugyszinte tisztítást és javítást pontosan és a legjutányosabb áron eszközölk.

A midőn kérem még saives rendelésökkel megtisztelni, ígérem, hogy igyekezetem mindig oda fog irányulni becses bizalmukat továbbá is kiérdemelni, eddigi pártfogásukat megköszönve, maradtam

illő tisztelettel:

1068

Özv. Fischer Antónia.

Morgenstern Gyula

Arad, Kölcsey-utca 9. sz. a.

fogászati-műtermében

ugy egyes műfogakat, mint egész fogsorokat

jutányos áron

jótállás mellett készít.

Javitások (Reparatur) egy óra alatt készítettik.

1085

Értesítés.

Alólirottak sietünk kijelenteni, hogy Koch I. ur Európa szabása a legjobb s a legkönnyebben elsajáthatító, s bárkinek a legmelegebben ajánlhatjuk.

Rozsnyay Jolán, Rozsnyay Ilon, Rozsnyay Etelka.

Magyar légszesz-izzófény-részvénytársaság Budapest.

Hirdetmény.

Az Arad és Vidéke 245. számú lapjának hírek rovatában helyreigazítja a 244. számában megjelent hirdetményt, elmondván, hogy a Zemplényi-féle kávéházban, valamint még számos aradi üzlethelyiség Diamant-égőkkel van berendezve.

A nagyközönséget félrevezettetésektől megóvándó, kinyilatkoztatjuk, hogy a Zemplényi-féle kávéházban szintugy, mint a többi aradi nagyobb üzlethelyiségben évek óta **csak a mi szabadalmazott Auer-fele gáz-izzólámpáink** vannak alkalmazásban, a Diamant-égők pedig néhány helyen **csak próbaképen** lettek felszerelve.

E próba-égők megbirálását, illetve ezeknek a mi szabadalmazott Auer-fele gáz-izzólámpáinkkal való összehasonlítását nyugodtan a nagyközönségre bizzuk.

Budapest, 1895. október 26.

1083

Az igazgatóság.

Zálogtárgyaknak elárverezése.

Van szerencsém a t. cz. közönségnek ezennel tudtul adni, hogy

1895. évi november hó 7-én

délelőtt 8 órakor a tek. városi kapitány hivatal egy tisztviselője jelenlétében üzlethelyiségemben Kossuth-utca 12. sz. azon

1895. évi auguszt. hóban esedékes

zálogtárgyak, melyek lejáratkor ki nem váltattak, sem elzálogolási határidejük meg nem hosszabbított, a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett el fognak adatni. **Weisz Dávid.**

831/1895 g. sz.

Árlejtési hirdetmény.

Arad szabad kir. város gazdasági széke a városi községi iskolák irodái részére 1896. évben szükséges írószerek szállítása iránt folyó évi november hó 4-én d. e. 10 órakor árlejtést tart. Kikiáltási ár 247 frt 61 kr.

Bánompénzül letendő a kiáltási-ár 10%-a készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban. Az árlejtésen részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árlejtés megkezdése előtt nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árlejtési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árlejtési feltételek s a szállítandó szerek jegyzéke a gazdasági tanácsnok urnál az árlejtést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székének 1895. évi okt. hó 21-én tartott üléséből.

Kiadta:

Vannay Gyula
aljegyző.

Uj kávéház megnyitás.

Van szerencsém a n. é. közönség tudomására hozni, hogy **Rákóczy és Forray-utca sarkán** egy a mai kornak tökéletesen megfelelő

kávéházat

rendeztem be és azt

„ZRINYI KÁVÉHÁZ”

czim alatt egy helybeli magyar zenekar közreműködésével

folyó hó 31-ikén, csütörtökön délelőtt megnyitom.

Legjobb minőségű kávéházi italok, valamint legpontosabb kiszolgáltatás által a nagyérdemű közönség tökéletes meglegedését kiérdemelni törekszem, miért is becses pártfogásáért esedezem

kiváló tisztelettel

Jakab Mór,

kávéház

1082

1868. év óta bevált szer.

BERGER-féle gyógy-

KÁTRÁNY-SZAPPAN

orvosi tekintélyek által ajánlva, Európa legtöbb államában nagy sikertel alkalmazották

mindennemű bőrkütegek

ellen, nevezetesen idült pikkely-sömör, kock s áldó kütegek, ugyasintén orr-rossaság, ótvár, fagydag, láb-izadás, fej- és szakállkorpa ellen. A Berger-féle kátrányszappan tartalmazza a Cs-kátránynak 40 %-át és minden egyéb, a kereskedelemben előforduló kátrányszappanoktól lényegesen különbözik. Csak azok elkerülése végett határoztam Berger-féle kátrányszappan megrendelésébe az ismert védjegyre való figyelemet fordítom. Idült bőrbetegségekben sikertel alkalmazották a kátrányszappan helyett a

Berger-féle gyógy-kátrány-kénszappan. Amely esetben ezek jobbnak találhatók, csak a Berger-féle kátrány-kénszappan kérsőd; miután a külföldi utazatok határolásának bizonyságnak. A gyengébb kátrányszappan az **arabór tisztáltságnak**

előállítására, a gyermekeknek valamennyi fejbetegség ellen felhasználtatni szokásos **mozgó s fürdőszappan mindennapi használatul szolgál**

Berger-féle glicerín-kátrányszappan

10% glicerint tartalmaz és szűz illattal.

Ára minden fajnak hasonlóan általában egyen 25 kr.

A többi Berger-féle szappanokból különösen kiemelkedő a Benzoe-szappan a bőr finomítására, herax-szappan pattanások ellen, orrból-szappan a bőr simítására himbóhelyeknél és mint fertőtlenítő szappan, Ichthyo-szappan rheuma és aró-öröszög ellen, szepi-szappan igen hathatós, Tannin-szappan lábizadás ellen, kátrány-szappan a legjobb fogtisztító szer. A többi Berger-féle szappanokat illetőleg utalunk a röpítőkre. Csak Berger-féle szappanokat kell kérni, miután azonosan hatástalan utazatok vannak (Gyar és forrást: G. Hall & Comp. Troppau) Kátrány-szappanok a nemzetközi gyógyszerkiállításán Bécen 1883.

Kapható Aradon i 237.

Rozsnyay Máttyás, Kiss István, Ring Lajos és Demkó Géza urak gyógyszer-tárában, különben pedig a magyarországi legtöbb gyógyszer-tárában

Csak 3 forint.

A legzebb és legzebbeszerűbb

karácsonyi ajándék.
(Emlék az elhunytakról.)

Alapítva

1879-ben.

1971.

Arcképek életnagyságban

bármely beküldött fénykép után. Szállítási idő 10 nap. A hű hasonlatért kezesség vállalatik. A fénykép sértetlen marad. Karácsonyi ajándéku szánt megrendelések előbb küldendők be.

BODASCHER SIEGFRIED,

Jutalomdíjazott műterme II. Bécs, Praterstrasse 61.,

130080 AV.

Pályázati hirdetmény.

darabos és kockaszén szállítása iránt.

A m. kir. államvasutak alóli igazgatósága alkalmazottai magán szükségletének fedezésére valamint a személy kocsik és hivatalos helyiségek fűtésére 1896 évi január hó 1-től egy esetleg három évre terjedő időtartamra évenként szükséges mintegy 45,000 tonna darabos vagy kocka szén szállítása iránt ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

Az ajánlatok legkésőbbben f. évi október hó 29-éig benyújtandók, a bánatpénz pedig f. évi október hó 28-áig letendő.

A részletes pályázati feltétel a m. kir. államvasutak anyag és leltár beszerzési szakosztályánál, valamint az üzletvezetőségeknél megtekinthetők vagy kívánságra megküldhetők.

Budapest 1895 évi október 7.

Az igazgatóság.

Földes Kelemen

gyógyszertára

Aradon, Deák Ferencz-utcza II-ik szám.

Rationalis, arcz, nyak és kéz ápolásra legkitünőbb vegytiszta készítmény a

zsirmentes crème. Hatása meglepő. Pár napi használat után eltüntet mindenemü arcz tisztatlanságot. Szeplőt, májfoltot, pörsenést atkát, mitessert. Ifjítja és szépíti az arczot. Dr. Mosengel és Metzger hirneves tanárok az arczon levő ránczokat massage által tüntetik el. Erre kiválóan alkalmas a **Margit Crème**. Ha az arczot naponkint Margit Crémével masszírozzuk nem csak a szeplők — májfoltok és egyéb arczisztatlanságok tűnnek el — hanem aránczok, himlőhelyek és egyéb rendellenességek, melyeket öregség — gondok, bánat, lelki fájdalmak, betegégek okoztak. Egy nagy tégely Crème 1 frt, kicsi 50 kr. Margit szappan 35 kr. Margit powder 60 kr.

Kapható Demkó G., Brunner C., Erney Gy., Fejér Gy., Maresch, Obetko, Ring Lajos, Vasóczy és Nádler, VOJTEK és WEISZ uraknál.

832/1895. g. sz.

Árlejtségi hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a város közönsége részére 1896. évben szükséges fertőtlenítő szerek szállítása iránt folyó évi november hó 4-énd. 8. 10 óraker árlejtsést tart.

Kikiáltási árak:

- a) a 60%-os nyers korból egy kgrammjáért 23 kr.
- b) a 100%-os jegecsez üvegekben szállítandó korból egy kgramm 97 kr.
- c) a „Hungária“ kreolinnek egy kgrammjáért 38 kr.
- d) 100%-os chlormésznek egy kgrammjáért 17 kr.
- e) rudakban szállítandó kénkő egy kgrammjáért 12 kr.
- f) kresyl mész egy kgrammjáért 12 kr.
- g) veres korból egy kgrammjáért 8 kr.

Bánompénzül leteendő 50 frt készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árlejtsésen részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezárta a szóbeli árlejtsés megkezdése előtt nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árlejtsési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árlejtsési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árlejtsést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székének 1895. évi október hó 21-én tartott üléséből.

Kiadta

Vannay Gyula
aljegyző.

1837/1895. tk.

1080

Árverési hirdetményi kivonat.

A battonyai kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Huszku Veron és gyám s kir. kincstár csatlakozott végrehajtatónak Forgács András végrehajtást szenvedett elleni 316 és 227 frt 98 kr. tőkekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a szegedi kir. törvényszék a battonyai kir. járásbíróóság területén lévő, a dombiratosi 11. sz. tjkvben foglalt A+ 1-3. sorszám alatti ingatlanokra az árverést 1217 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendeltetik és hogy a fent megjelölt ingatlan az 1895. évi december hó 13-ik napján d. e. 10 óraker Dombiratos községhezánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 191 frt 70 krt készpénzben vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyi miniszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A battonyai kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóság 1895. évi augusztus hó 16-ik napján.

Dr. Simon,
kir. járásbíró.

A világ legjobb fénymáza!

FERNOLENDT-féle

fénymáz.

241.

Cs. kir. szab.
gyára
alakult 1832-ben.
Bécs.

Ki labbelieit sötét feketén, fényesen és tartósan akarja megörizni, az csak

Fernelendt-fénymáz
vegyen.

Mindenütt kapható.

Főraktár: Wechsler József urnál.

A sok értéknélküli hamisítások miatt tessék nevémet

St. Fernelendt
megjegyezni.

4760/895 tkvi sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

Az aradi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a m. kir. kincstár végrehajtatónak Bognár István zimándközi lakos végrehajtást szenvedett elleni 190 frt 60 kr. tőkekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében az aradi kir. törvényszék területén lévő Zimándköz községben fekvő, a zimándközi 13. sz. tjkvben A. I. 1-5 sor 13, 122, 293, 389 és 484. hrsz. a. inglalt ingatlanoknak Bognár Istvánt illető felereszésére az árverést 719 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1885. évi december hó 12-ik napján délelőtt 9 óraker Zimándköz községhezánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyi miniszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Aradon, 1895. évi augusztus hó 24-ik napján.

Az aradi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság.

Vincze,

1081

kir. trvszéki bíró.

19126/1895 sz.

Hirdetmény.

A nagyméltóságú kereskedelmiügyi m. kir. minsterium leirata alapján közhírré teszük, hogy Abazzia (voloscai járás) gyógyfürdő területén a házaló kereskedést a fennálló házalási szabályat 7 §-ában s az ezen szakaszt kiegészítő későbbi rendeletekben bizonyos vidékek lakóinak biztosított jogok épségben tartása mellett, az évenkénti fürdőidény alatt vagyis minden év október hava 16-ától, május hó 15-éig tiltatott.

Arad, 1895. szeptember 4-én.

A városi tanács.

Hirdetmény.

A német m. kir. földművelésügyi miniszterium a f. évi szeptember 12-én 67742 sz. a kelt rendeletében foglalt rendelkezéseket hatályon kívül helyezvén, közhírre tesszük, hogy az alsó-ausztria cs. kir. helytartóság f. évi szeptember hó 10-én 84899. és f. évi október hó 15-én 97615. sz. a kelt értesítése szerint a kerdőzdő állatoknak (szarvasmarha, juh és kecske) arad vármegyéből valamint arad városából alsó-ausztriába való bevitelét további intézkedésig megtiltotta.

Mindazáltal a szabad forgalomból a száj és köröm fájás esetleges behurcolásának megakadályozása végett kizárt, ezen törvényhatóságok vérszemes községekiből egészséges szarvasmarha Bécs Szt-Marxra az alábbi feltételek mellett vasuton továbbra is bevihető.

1. A szállítványokat kísérő marha levélben az állatok kifogástalan egészségi állapota valamint a származási hely vérszemesége hatóságai állatorvos által igazolandó.

2. Az ólomzárral ellátott vasuti kocsikra, melyekben az itt felsorolt vidékekről származó szarvasmarhát szállítják, ríktó színű Sauchenverdächtige Thiere feliratu ragcédulákat kell ragasztani.

3. A szarvasmarhák Szt-Marxra az állatorvosok alsó részén rakandók ki és ha a fogantatosi ott állatorvosi vizsgálat után egészségesnek találtattak a Szt-marxi vágóhid és istállóba a vesztelő téren keresztül a legrövidebb uton elhajtandók.

A szarvasmarhák szombaton 9—2-ig a vesztégyvásáron eladandók ezután kizárólag a Szt-marxi unter meidlingi gumpendorfi és hornalsi, csupán ezen célra rendelt vesztelő istállóba szállíthatók.

5. A vesztégyvásárról az nap el nem vitt szarvasmarhát fejtétlenül a bécs-szt-marxi vágóhidra szállítandók és ugyanott levágandók.

6. A szarvasmarhák 8 nap alatt levágandók.

7. A nem közvetlenül mészárosok számára eladott szarvasmarhák minden hét pénteki napján a vesztégyvásárra felhajthatók.

Az itt felsoroltak Budapest székesfőváros és budapesti marhavásárról származó kerdőzdő állatok Alsó-Ausztriába való szállításának feltételeit nem érintik s egyuttal megjegyeztetik, hogy az ezen törvényhatóságok területén feladandó sertések szállítására nézve továbbá f. év 40.394. és 44.706. illetleg a pótlásukra kiadott rendeleteim irányadók.

Arad, 1895. október 2.

A városi tanács.

Jellinek és Schlesinger

épület-, szerszám- és tűzifa-kereskedés

ARADON, radnai- és fő-ut sarkán.

Telefon 320. szám.

Van szerencsénk a t. közönség b. tudomására hozni, hogy épület- és szerszámfa-telepünkön kívül

tűzifaraktárt

is rendeztünk be és nagy készletet tartunk:

- I. oszt. cserhasábfában
- I. „ bukhasábfában
- I. „ gyertyánhasábfában
- I. „ tölgyhasábfában
- I. „ buk-, oser- és tölgy-dorongfában

Tűzifánk két éves vágásu, száraz és egészséges és azt ölenként, fél vagy negyedölenként a legolcsóbb árak mellett árusítjuk.

Megrendelések egész kocsiakományokra is pontosan és a legjutányosabban eszközöltetnek.

1061 Tisztelettel

Jellinek és Schlesinger.

SINGER L. S.

SINGER

A „NÁDOR SZÁLLODA“ MELLETT.

SINGER

SINGER L. S.

Amerikai varrógépek, vasbútor és pénzszekrények gyári raktára.

SINGER L. S.

aradi kereskedő 1856. óta.

A os. kir. oestr. és a m. kir. miniszteriumok s államvasutak szállítói
tíz és betörés ellen biztos
kis kézi és nagy
pénzszekrények
gyári raktára.
Községek számára kivételesen
25% engedmény.

Azonkívül ajánlom
vasbútor gyári raktáromat nagy választékban.

Valódi amerikai
H O W E,
Karikahajó
WHEELER & WILSON,
Singer és kézi varrógépek
családok, asztók és csipéznek
részére.
Mindennemű varrógépek ja-
vitása is eszközölteték.
Varrógépekhez szükséges
lékek. 681

Ház eladás.

Deák Ferencz-utca 16. sz.

és

Lázár Vilmos-utca (Fürdő-utca) 4. szám

eladó.

Bővebb felvilágosítás nyerhető Hájek Antal ügy- és porcellán-kereskedésében Forray-utca 1. szám. 1070

Főnyeremény
500.000
márka.

Sorsolási
értesítő.

A nyeremé-
nyekért
az állam ke-
zeskedik.

Részvételre meghívás Hamburg állam jóttállása mellett megindult

nagy sorsjátékokra,

melyeken

1.981,720 márka

a bizonyos nyeremény.

Ezen előnyös sorsjáték nyereményei, dacára hogy a tervezett szerint csak **115,000** darab sorsjegy van kibocsájtva, a következők:

A főnyeremény 500.000 Márka.	
Az első nyeremény 200.000 Márka.	
1	200.000
1	100.000
1	75.000
1	70.000
1	65.000
1	60.000
1	55.000
2	50.000
3	40.000
21	20.000
46 nyeremény	10.000
106	5000
231	3000
822	2000
1325	1000
20	400
132	300
38050	200
7990	150
7484	150

Beszámlált összesen 58,200 nyeremény és a rövidebb hónapokban részben lesz biztos a húzás.

A főnyeremény 1-ső osztálya **50.000** márkából, a 2-ik osztályban **55.000** márkára emelkedik, a 3-ikban **60.000**, a 4-ikben **65.000**, az 5-ikben **70.000**, a 6-ikban **75.000**, a 7-ikben **80.000**, az első nyereménnyel **300.000**, és végül **500.000** márkára emelkedik.

Az első nyereményhúzásra, mely hivatalosan lesz tudatva

az egész eredeti sorsjegy csak **3.50** frt a fél " " **1.75** frt a negyed " " **0.90** frtbakertül

A résztvevők mindnyájan kapnak tőlem az első húzás után azonnal egy hivatalos, húzási lejtromot minden felhívás nélkül.

Előlegesen ingyen a sorsjáték tervezetét az állam hozzájárulásával, világosan kitéjtetve a befektetés és a nyeremény elosztását az osztályokra vonatkozólag.

A kifizetése és küldetése a nyeremény összegeknek általam eszközöltetik a legszigorubb ellenőrzés mellett.

Megrendeléseket postautalványon vagy utánvétellel kérem eszközölni.

Ajánlatokkal tessék fordulni a fél sorsjegyeket vevőknek azonnal s legalább is folyó évi október 31-dikéig.

Tisztelettel

Heckscher József,

bank- és váltóüzlete HAMBURG.

Alföld és Délmagyarország legnagyobb sirkő gyári raktára.

T. Cz.

Van szerencsém a t. gyászoló közönség b tudomására hozni, hogy

Fő-ut 3-ik szám alatt,
őzv. Berger Vilmosné házában
levő

sirkő gyári raktáramat

mely rövid idő óta oly nagy forgalmat létesített, hogy kénytelen voltam azt az őszidényre tetemesen megnagyob-
bitani, melyben siremlékek: fekete és zöld svéd gránit, valódi svéd Labrador, németországi setét Syenit, legfinomabb fehér carara és tirolai, ugymint szürke sziléziai márványokból, 5 frttól 3000 frtig, mindig készletben tartatnak, pontos vésést és valódi aranyozást pedig 15 évi jótállás mellett készítek.

Elvállalok minden a **kőfaragó** szakmába vágó munkákat és főtörekvésem oda fog irányulni gyors kiszolgálás és legjutányosabb **gyári árakkal** a t. vevőközönség b. megelégedését kiérdemelni.

Szives látogatásért esedezve,

kiváló tisztelettel

GLÜCK LAJOS,

ARAD, Fő-ut .-ik szám.

1074

Alföldi és Délmagyarország legnagyobb sirkő gyári raktára.

Pontos vésés és valódi aranyozásért 15 évi jótállás vállaltatik.

Arad sz. k. város kapitányi hivatala.

22891/1895.

13067/1895.

Hirdetmény.

Közhírré teszem, hogy a helybeli lóversenyek tartamára a bérkocsik fuvardíját a következőleg állapítottam meg:

A kétfogatu bérkocsi fuvardíja a versenytérre való kivitel a futtatás tartama alatt való várakozásért és behozatalért 8 forint.

Pusztán a versenytérre való kivitel vagy onnan való behozatalért 1 frt 50 kr.

Az egyfogatu bérkocsi fuvardíja a versenytérre való kivitel a futtatás tartama alatt való várakozás és behozatalért 4 forint.

Pusztán a versenytérre való kivitel, vagy az onnan való behozatalért 1 forint megjegyezvén, hogy a kétfogatu bérkocsi egyes fuvarozásnál 4, az egyfogatu bérkocsi pedig 2 személynél többet kocsijába felvenni nem köteles.

A forgalom biztonsága szempontjából pedig az 1890. évi I. t. cz. 107. §-a értelmében az ezen szakasz büntető rendelkezésének terhe és következménye alatt figyelmeztetem a kocsit tartó közönséget és a bérkocsi tulajdonosokat, hogy minden járművel balra kell hajtani, szembe jövő járműnek balra kell attérni, az előtte haladónak pedig jobbra kell eleje kerülni.

Kelt Aradon, 1895. október hó 22-én.

Sarlot,
főkapitány.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, hogy a száj- és körömfájás miatt eirendelve volt **zárlat teljes feloldatott**, s hogy a folyó évi ősz országos vásár november hó 1-én kezdődik s öt napon át az az **1895. évi november hó 1-től 5-éig tartandó.**

Arad, 1895. október 23.

Arad szab. kir. város tanácsa.

Hirdetmény.

Közhírré teszük, hogy a nagymélt. m. kir. földmívelésügyi ministerium 76986/95 sz. a. kelt rendeletével Del Medics Péter Fia budapesti szalámi gyáros cégnek engedélyt adott arra, hogy 1895 évi október 20-tól 1896. évi márczius hó 15-ig magyarország egész területől, tehát a sertés vésszel orbánczczal, vagy száj és köröm szájással fertőzött s e miatt zár alá vett községekből is azonnal eszközlendő leölés és feldolgozás végett szükséges hizott nehéz sertéseket szállíthasson vasuton Budapestre a ferenczvárosi rendező pályaudvar petroleum raktár rakodójára onnan pedig lófogatu kocsikon közvetlenül a Ferencz városban épülő vágóhidjára.

Ily sertések a feladó állomáson a feladás előtt a kirendelt szakértő által megvizsgálandók, s azon esetben ha a szállítás valamely sertés vésszel orbánczczal vagy száj és köröm fájással fertőzött területről történék a szállítmány marhalevelei jelen rendeletre való hivatkozással állítandók ki, s ez esetben a szállításra használt vasuti kocsik riktó szemű fertőzés gyanujában álló állatok felirattal látandó el.

A petroleum rakodóra érkező sertések az említett telepre addig el nem szállíthatók, míg a székes főváros által kirendelt állatorvos a sertéseket meg nem vizsgálta és azok elszállítására engedélyt nem adott.

A szállításhoz használt lófogatu kocsik a telep udvarát addig el nem hagyhatják, míg ott az illetékes hatósági közeg jelenlétében alaposan fertőtlenítvé nem lettek.

Arad, 1895. október 19.

A városi tanács.

338/337—1895. k. i. b.

Hirdetés.

Arad szab. kir. város törvényhatósági területén rendszeresített I. és II. állami anyakönyvi kerületekben az állami anyakönyvvezetők hivatalos óráit következőleg állapítjuk meg:

Hétköznapokon: d. e. 9-től 12 óráig.

" d. u. 3-tól 5 "

Vasár- és ünnepnapokon

d. e. 9-től 12 "

Arad szab. kir. város közigazgatási bizottsága.

22890/1895.

Hirdetmény.

A nagymélt. m. kir. földmivvelésügyi miniszteriumnak 79480/95. sz. a. kelt intézménye nyomán közhírré tesszük, hogy a szerbiai élő sertéseknek Kőbányára vasuton való behozatala a f. évi augusztus hó 10-ike óta érvényben levő behozatali tilalom hatályon kívül helyezése mellett f. évi október hó 26-tól kezdve ismét megengedett.

Ezen sertések a kőbányai állami sertés veszteglőben kitöltendő nyolcz napi megfigyelési idő letelte után az általános állategészségügyi feltételek illetőleg a sertésforgalom szabályozása tárgyában fennálló rendeletek határozmányainak megtartása mellett a belföldön szabad forgalomba jöhetnek.

Arad, 1895. október 19.

A városi tanács.

12920/895. kh.

Hirdetmény.

Arad szab. kir. város határában 1895. évi október hó 19-én 1 drb koros sárga szőrű csillagos, két hátsó lábára kesely, hátul balról 8 bélyegű paripa felfogatott.

A tulajdonos f. évi október hó 27-ig Arad sz. kir. város kapitányi kivatalánál jelentkezhetik s tulajdonjogát beigazolhatja.

Ha tulajdonjogát beigazolni képes tulajdonos a fenti határidő alatt nem jelentkezik, az állat mint gazdátlan jószág nyilvános árverésen eladatni fog.

Arad, 1895. október 20-án.

Sarlot Domokos,
főkapitány.**Erdélyi, Steieri és angol pokróczok:**

és pedig:

Pokróczok: Igás lovaknak.
Pokróczok: Bérkocsis lovaknak.
Pokróczok: Nyerges lovaknak.
Pokróczok: Katonáknak (egész fohér előírás szerint).
Pokróczok: Kórházak részére.
Pokróczok: Szönyegeknél.
Pokróczok: Fürdők részére.
Pokróczok: Vasaláshoz.
Pokróczok: Nagy választékban legolcsóbb árak mellett kaphatók:

Reich B. Károly-nál
Szabadság-tér 1-ső szám.

Megrendeléseket: monogram készítéseket, egész finom lópokróczokra és ló-maszkákra, melyeket leggyorsabban és legutányosabban elkészítettek: elvállalok.

! Vidéki megrendelések azonnal és legpontosabban teljesítetnek!

NAGY MENNYISÉGBEN
 IZLÉSES, DIVATOS
 KÖRZETEKEL ÉS BETŰRAJOKKAL
 VAN
 FELSZERELVE.

MINDENMÉRT
 MŰVEKET, ÁRJEGYZÉKEKET,
 FALRAGASZOKAT, FŐLEB
DISZMUNKÁKAT
 A LEGUTÁNYOSABB
 ÁRAK NELLETT KÉSZIT.

KÖNYVKÖTÉSZEZET
 ÉS
 PAPIRZACSKÓ-GYÁR.

TELEFON SZÁM 151.

TELEFON SZÁM 151.

ARADI NYOMDA RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Aradi és csanádi egys. vasutak palotájában. József főherceg-út 22. szám.

KÖNYVNYOMDA
 ÉS
 BETŰ-TÖMÖNTÖDE.

KÖNYVKÖTÉSZEZETE
 NAGY SÜLYT FÉKTET
 KÜLÖNFÉLE
DISZMUNKÁKAT
 KÉSZÍTÉSÉRE.

GÁZERŐRE
 BERENDEZETT
 3 NAGY ÉS 1 AMERIKAI
 GYORSSAJTÓ.